

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

U NÁS V ZAHRÁDCE

aktualizovaná verze

Projednáno a schváleno: na pedagogické poradě dne 28. 8. 2024 ŠVP PV
Zpracovala: Hana Dojčánová ve spolupráci s pedagogickými pracovníci MŠ
Vydala dne 28. 8. 2024
Platnost dokumentu: od 1. 9. 2024

.....
Hana Dojčánová, ředitelka mateřské školy

Obsah:

1. Základní údaje o mateřské škole
2. Obecná charakteristika MŠ
  - 2.1. Charakteristika budovy a prostředí
  - 2.2. Kapacita mateřské školy
  - 2.3. Stanovení počtu tříd
3. Socio-demografická situace
4. Spolupráce s rodinou
5. Dlouhodobý záměr a poslání MŠ
6. Podmínky pro vzdělávání
  - 6.1. Věcné (materiální) podmínky
  - 6.2. Hygienické podmínky
  - 6.3. Životospráva
  - 6.4. Psychosociální podmínky
  - 6.5. Personální obsazení školy
  - 6.6. Řízení mateřské školy
  - 6.7. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, opatření při úrazech
  - 6.8. Organizace a provoz mateřské školy
7. Povinná školní docházka
  - 7.1. Jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání
  - 7.2. Individuální vzdělávání
  - 7.3. Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání
8. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
9. Vzdělávání dětí mladších tří let
  - 9.1 Program pro děti mladší tří let
10. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných
11. Obsah předškolního vzdělávání a jeho realizace
12. Evaluační systém

Přílohy

- č. 1. Environmentální výchova
- č. 2. Výchova ke zdraví
- č. 3. Skutečně zdravá škola

1. Základní údaje o mateřské škole

Název: Mateřská škola Varnsdorf, Pražská 2812, příspěvková organizace

Neoficiální název: MŠ Zahrádka

Telefon: 412371072, 775440623

Email: dojcanova@mszahradkavdf.cz

Web: mszahradkavdf.cz

Adresa: Pražská 2812, Varnsdorf, 407 47

Právní forma: příspěvková organizace

Zapsaná do rejstříku škol: 1. 1. 2005

IZO: 600075745

IČO : 72741937

Bankovní spojení: ČSOB

Číslo účtu: 0181698515/0300

Ředitelka školy: Statutární orgán – Hana Dojčánová

Zřizovatel: Město Varnsdorf, Nám. E. Beneše 470

Provoz školy: pondělí – pátek 6,15 – 16,15 h

Typ MŠ: celodenní s pravidelným provozem - 4 třídni

Součástí mateřské školy je školní jídelna.

2. Obecná charakteristika školy

2.1. Charakteristika budovy a prostředí

Provoz mateřské školy byl slavnostně zahájen 1. listopadu roku 1978. Šlo o objekt složený ze dvou tříd MŠ s kapacitou 60 míst a dvou tříd jeslí s kapacitou 35 míst. K 1. 9. 1994 byl zahájen provoz ve třech třídách s kapacitou 78 míst. Třetí třída vznikla během prázdnin v prostorách bývalých jeslí. Od 1. 9. 2002 je naše škola čtyřtřídní, s kapacitou 100 dětí. Čtvrtá třída vznikla zrušením jednotřídní MŠ a převedením dětí i s učitelkami do naší školy. Složení tříd je heterogenní.

Naše mateřská škola je dvoupatrová budova pavilonového typu s přílehlými prostory kuchyně, prádelny a skladů. Skládá se ze dvou pavilonů A a B, které jsou spojeny prosklenou chodbou. Tu využíváme na výstavy a akce pro rodiče a veřejnost. V každém pavilonu jsou dvě třídy po 25 dětech. Mateřská škola je napojena na centrální vytápění a stará se o ni podnik Teplárna a.s., která nám dodává teplo a teplou vodu. V březnu 2013 byly do první a čtvrté třídy nainstalovány interaktivní tabule, v prosinci 2015 přibyla tabule i do 3. třídy a na podzim 2017 také do druhé třídy. Na první dvě tabule získala naše MŠ grant a na jejich financování se podíleli i rodiče sponzorskými dary. Této pomoci a spolupráce si velmi vážíme. Tabule jsou moderní učební pomůckou a krokem do budoucnosti. Byli jsme první mateřskou školou ve Varnsdorfu, která má interaktivní tabule.

Od července do listopadu 2014 prošla naše MŠ celkovou rekonstrukcí. Vyměnila se okna, první a druhá třída pav. A se dočkala nového osvětlení, opravila a zateplila se střecha a zateplení a nové fasády se dočkala i celá budova, samozřejmě je postupná výměna starých podlahových krytin a malování interiérů. V roce 2018 prošly rekonstrukcí sociální zařízení pav. B a v roce 2020 pav. A.

Od září 2015 jsme zapojeni do občanské iniciativy "SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA" a získáním Bronzového certifikátu se pyšníme titulem 1. skutečně zdravá MŠ v Ústeckém kraji. Naše zapojení spočívá v používání čerstvých surovin převážně od místních dodavatelů při vaření a přípravě pokrmů pro děti v naší MŠ. V pitném režimu podáváme dětem vodu a nedoslazované nápoje. Díky zřizovateli se povedlo během prázdnin 2016 obnovit i gastro zařízení pro zdravé a šetrné vaření. Do kuchyně přibyl konvektomat a nová sklopná pánve s nerezovým dnem.

Školní zahrada prošla díky projektu a za podpory města rekonstrukcí během září až listopadu 2015 a proměnila se v zahradu v přírodním stylu. Zahrada je rozlehlá a nabízí dětem spoustu příležitostí k mnoha herním aktivitám. Součástí zahrady jsou i různé herní prvky. Např. hmatový chodník, kamenné moře, dráha obratnosti, balanční prvky, mlhoviště pro osvěžení v horkých dnech aj. Z dříve nevyužívaného prostoru v atriu školy vznikl ovocno – zeleninový sad, kde se děti učí prožitkem. Poznávají zde, jak roste a zraje ovoce, zelenina, bylinky a také péči o ně.

Naše mateřská škola spolupracuje s městem Varnsdorf, jako jejím zřizovatelem a dále pak v oblasti výchovné se základní uměleckou školou, varnsdorfskými základními školami, mateřskými školami, městským divadlem, PPP a SPC Rumburk, s městskou knihovnou, hasičským sborem, s městskou policií a policií ČR, kinem Panorama, sociálním odborem a dalšími.

2.2. Kapacita mateřské školy

KAPACITA MATEŘSKÉ ŠKOLY: 100 dětí

KAPACITA ŠKOLNÍ JÍDELNY: 117 strávníků

2.3. Stanovení počtu tříd

Mateřská škola má čtyři heterogenní třídy Motýlci, Sluníčka, Berušky a Housenky, zpravidla ve věku od tří do šesti let, nejdříve však od 2 let. Heterogenní třída umožňuje mladším dětem učit se od starších kamarádů a starší děti získávají prosociální zkušenosti v kontaktu s menšími dětmi – mohou je učit, pomáhat jim a naučit se respektu. Jsou jim tím dány kompetence zodpovědnosti a potřeby být nápomocen.

Smišené třídy jsou výhodné také pro sourozence, kdy starší sourozenec pomáhá mladšímu při postupné adaptaci a dává mu podporu při odloučení od rodičů. Dětem je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci všech dětí.

3. Socio-demografická situace

V naší mateřské škole je různorodé složení. Dochází k nám děti z různých sociálních skupin, vietnamská komunita a romská komunita. U těchto dětí se snažíme o zvýšenou individuální péči.

4. Spolupráce s rodinou

Rodiče jsou v každodenním kontaktu s učitelkami i ředitelkou mateřské školy. S dětmi chodí až do třídy, kde mají možnost konzultovat své dotazy, ale mohou se i zapojit do aktivit s dětmi. Tento neformální kontakt vytváří příjemnou atmosféru, která dobře působí na dětskou psychiku, ale i na spokojenost rodičů, čímž se prohlubuje vzájemná důvěra. Na všech třídách v šatně jsou zpřístupněny ŠVP PV a Školní řád. Jsou zde i informativní nástěnky, kde je představeno aktuální probírané téma. Rodičům je umožněno se informovat o vzdělávacích pokrocích svého dítěte na schůzkách, které se uskutečňují 2x ročně. Mateřská škola má také své webové stránky, kde rodiče najdou potřebné dokumenty a informace, ale i fotogalerii.

Na naší mateřské škole se stalo dobrou tradicí pořádat různé tematické akce (slavnosti), uspořádané pro děti a rodiče k různým příležitostem. Při těchto slavnostech připravujeme různé soutěže pro rodiče a jejich děti, např. O zlatou vařečku, aj. Nejzajímavější výtvoři vždy oceníme nějakou maličkostí. Na těchto slavnostech se prezentují i naše aktivity s dětmi. Akce jsou hojně navštěvovány, slouží k seznamování všech rodičů a dětí, k předávání zkušeností a začlenění rodinných příslušníků do života mateřské školy. Zároveň pořádáme jarní a podzimní brigády rodičů a příznivců školy za účelem údržby rozlehlé školní zahrady.

Naše mateřská škola se zapojila do třídění odpadu - každoročně se zúčastňujeme soutěže, kterou vyhlašuje EKO servis VDF. Na třídění odpadu se podílí hlavně rodiče s dětmi, kteří nosí papír a PET lahve. Spolupracujeme s varnsdorfským charitativním sdružením Lenička.

5. Dlouhodobý záměr a poslání mateřské školy

Mateřská škola pracuje od září 2015 podle nového Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání zpracovaného na základě Rámcového programu pro předškolní vzdělávání s názvem „**U NÁS V ZAHŘÁDCE**“. Přílohou tohoto programu je Environmentální výchova v naší MŠ, Výchova ke zdraví, Skutečně zdravá škola a Program pro dvouleté děti.

Dlouhodobým záměrem našeho školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání je návaznost na další vzdělávání, na vztahy k rodině a na celkový zdravý postoj k životu a k sobě samému.

Poslání MŠ

Posláním naší školy a dlouhodobým záměrem je rozvíjet osobnost dítěte a jeho sebevědomí, předávat a zprostředkovávat dětem životní zkušenosti v přirozeném prostředí smíšené skupiny dětí, vzdělávat se na principech uspokojování individuálních potřeb a zájmů dítěte. Rozvíjet u dětí samostatnost, sebejistotu, tvořivost a zdravou sebedůvěru. Vytvářet u dětí takové schopnosti a dovednosti v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání, které jim budou užitečné po celý další proces vzdělávání a po celý jejich život.

Motto: „Svoboda člověka ne znamená dělat, co chce, ale nedělat, co nechce“

Jean Jacques Rousseau

Dalším posláním mateřské školy je návaznost na výchovu dětí v rodině, vytváření podmínek pro zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte předškolního věku. Důležitou úlohou je vytváření optimálních podmínek pro individuální rozvoj osobnosti dítěte a přispívat ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče o děti a dobrých základů pro další vzdělávání dítěte.

Dlouhodobým cílem je stále vylepšovat spolupráci s rodiči a zapojit většinu rodičů do života v mateřské škole.

Hlavním účelem, pro který byla škola zřízena, je poskytování předškolního vzdělávání, které podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojování základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů. Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování pro vzdělání a napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dítěte před vstupem do základní školy. Základním posláním naší školy je v návaznosti na výchovu dětí v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťovat všestrannou péči dětem zpravidla ve věku od tří do šesti let realizací výchovných programů, podporujících zdravý tělesný, psychický a sociální vývoj dítěte a přispívající ke zvýšení sociálně kulturní úrovně péče a vytvářející základní předpoklady pozdějšího vzdělávání dětí.

Dítě, které odchází z naší mateřské školy, by mělo mít tyto následující kompetence:

- Mít povědomí o zdravém způsobu života, péči o sebe a své tělo
- Pěstovat kladné vztahy k rodině, upevňovat morální hodnoty
- Snažit se uvědomovat si vlastní chování a způsob svého života
- Snažit se ovládat dovednosti komunikace a spolupráce, rozvíjet slovní zásobu
- Učit se řešit problémy
- Snažit se tvořivě a přiměřeně myslet, rozhodovat se
- Mít snahu se aktivně a efektivně učit, mít motivaci k dalšímu vzdělávání
- Mít povědomí o světě a dění kolem sebe
- Zajímat se o dovednosti ze všech oborů (hudební, výtvarné, pohybové, tělesné, jazykové...)

Dlouhodobé záměry naší mateřské školy

V oblasti materiální

Dlouhodobým záměrem naší mateřské školy je vytvořit dětem co nejlepší prostředí pro uplatnění jejich fantazie a potřeb.

V oblasti vzdělávání

Naším záměrem je zlepšit vzdělávací formy naší práce, více využívat interaktivní tabule, přenášet aktivity na školní zahradu. Využívat metody přímých zážitků, dětskou zvědavost a potřebu objevovat, vedoucí děti k individuální práci s vytvořením podmínek pro činnosti dítěte. Probouzet v dítěti aktivní zájem a chuť se dívat kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i ukázat odvahu, co všechno už samo umí, zvládne a dokáže. Nepředkládat dětem jen hotové návody, ale naopak jim umožnit hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastním nápadem. Podporovat logopedickou prevenci u všech dětí.

V oblasti vzdělávání pedagogických pracovníků a ostatních pracovníků

V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků bychom se chtěli zaměřit na školní zralost dítěte, logopedickou prevenci, spolupráci s PPP a jinými centry, zdravou výživu a zdravý životní styl, na využití environmentální výchovy v praxi a polytechnickou výchovu.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Umožnit všem zaměstnancům další vzdělávání a prohlubování kvalifikace.

Do 1 roku

- Každá učitelka si aktualizuje a vyhodnotí svůj vlastní plán rozvoje na 2 roky, kde se zaměří na to, v čem by se chtěla dále vzdělávat, co by ji zajímalo.

V oblasti veřejné

Nadále spolupracovat s městskými institucemi, informovat veřejnost o dění v MŠ prostřednictvím tisku, zapojovat se do dění ve městě. Dalším plánem je více zapojit dětský pěvecký sbor "Zahrádka" do městských akcí, festivalů a soutěží.

Záměr do budoucna:

Dalším záměrem je shánět sponzory, kteří by přispěli finančně, či materiálně k rozvoji mateřské školy – oslovíme firmy a podnikatele a požádáme o spolupráci.

6. Podmínky předškolního vzdělávání

6.1. Věcné (materiální) podmínky

Materiální podmínky jsou zajištěny dle finančních možností mateřské školy.

Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem. Sedací nábytek zohledňuje menší tělesnou výšku dvouletých i větší tělesnou výšku starších dětí, podporuje správné držení těla při sezení, je bezpečný a stabilní.

Pomůcky, hračky odpovídají věkovému složení tříd. Všechny pomůcky a hračky jsou volně dostupné a uloženy tak, aby na ně děti dosáhly a zároveň aby manipulace s nimi byla pro všechny děti bezpečná - odstupňovaná přístupnost některého vybavení. Hračky a pomůcky jsou tedy dětem přístupné s ohledem na jejich věk (využíváme uzavíratelné skříňky, vyšší police apod. pro děti mladší 3let). Ve všech třídách jsou interaktivní tabule, ke kterým mají přístup všechny děti.

Dětská i odborná literatura v knihovně mateřské školy je průběžně doplňována novými aktuálními publikacemi. Chybějící literaturu pro práci je možné půjčit v Městské knihovně, se kterou mateřská škola úzce spolupracuje.

Na výzdobě prostor školy se podílejí paní učitelky společně s dětmi.

Budovu školy obklopuje rozsáhlá zrekonstruovaná zahrada, kterou po celý rok využíváme. Školní zahrada je vybavena rozličnými herními, relaxačními a sportovními prvky, které jsou pro různé věkové kategorie předškolních dětí. Toto zohledňujeme a při pobytu na školní zahradě zajišťujeme využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k věku dětí.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Do 5 let

- Vybudovat ve spolupráci se zřizovatelem v doposud nevyužitých prostorách MŠ prostor na cvičení a pohybové aktivity dětí.
Oslovíme zřizovatele, předložíme návrhy a požádáme ho o spolupráci.

Do 2 let

- Zřídit v každé třídě „experimentální dílnu“ která bude sloužit na různé pokusy, experimenty, hry s přírodním materiálem apod. Chceme tímto u dětí podpořit rozvoj tvořivosti, fantazie a radost z experimentování. Nakoupíme potřebné pomůcky a společně s dětmi koutky vybudujeme.

6.2. Hygienické podmínky

Všechny vnitřní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů (týkajících se např. čistoty, teploty, vlhkosti vzduchu, osvětlení, hlučnosti, světla a stínu, alergizujících či jedovatých látek a rostlin apod.) a umožňují dětem rozmanité pohybové a další aktivity.

Škola je vybavena dětským nábytkem, který odpovídá svou velikostí věkové skupině dětí.

Veškeré tělocvičné vybavení je pravidelně revidováno.

Sociální zařízení – toalety a umývárna jsou plně funkční, hygienicky nezávadné, uzpůsobené dětem předškolního věku, s dostatečným počtem hygienického vybavení. Vodovodní baterie jsou nastaveny na konstantní teplotu kvůli bezpečnosti dětí. Rekonstrukcí prošly umývárny a toalety obou pavilonů a jejich součástí je i přebalovací pult.

Rovněž ložnice jsou vybaveny lehátky, která odpovídají počtu dětí, bezpečnosti a jsou zdravotně nezávadná. Postýlky i lehátka mají svá místa, jsou viditelně označené značkou, což dětem zaručuje nemožnost záměny ložního prádla a okna v ložnicích jsou vybavena žaluziemi. Pouze 4. třída Housenky využívají k odpočinku dětí po obědě hernu, která je vždy důkladně vyvětraná a ve které se rozkládají lehátka. Ta jsou opatřena značkami dětí a stejnou značkou je vždy označena i police v regále na lůžkoviny, aby nedošlo k záměně ložního prádla a lehátka.

Hračky, pomůcky, materiály pro různé činnosti a další doplňky jsou postupně doplňovány a obnovovány (dle finančních možností). Jejich skladba je přizpůsobena věku dětí a jejich potřebám – i dětem mladším 3let. Opotřebované a rozbité hračky jsou průběžně vyřazovány.

Vybavení kuchyně je účelné, svými prostorami, uspořádáním i vybavením odpovídá hygienickým normám dle platných předpisů. Přípravuje se zde vyvážená a pestrá strava pro děti v souladu se Skutečně zdravou školou. V kuchyni máme např. konvektomat a sklopnou pánev s nerezovým dnem.

Školní zahrada je zrekonstruovaná na podzim roku 2015 na zahradu v přírodním stylu. Využíváme ji po celý rok a je vybavena rozličnými herními, relaxačními a sportovními prvky, které jsou pro různé věkové kategorie předškolních dětí. Toto zohledňujeme a při pobytu na školní zahradě zajišťujeme využívání pouze odpovídajícího zahradního vybavení školy (průlezky, skluzavky a další prvky) vzhledem k věku dětí.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Do 2 let

- Ve spolupráci se zřizovatelem nakoupit čističky vzduchu do všech tříd jako prevenci virových a bakteriálních onemocnění u dětí a zaměstnanců

Do 1 roku

- Ve spolupráci se zřizovatelem nakoupit klimatizaci do všech tříd pro nastavení správné teploty ve třídách dle hygienické vyhlášky

6.3. Životospráva

Od září 2015 jsme zapojeni do občanské iniciativy "SKUTEČNĚ ZDRAVÁ ŠKOLA". Zapojení spočívá v používání čerstvých surovin převážně od místních dodavatelů při vaření a přípravě pokrmů pro děti v naší MŠ. V pitném režimu podáváme dětem vodu a nedoslazované nápoje.

Strava dětí i zaměstnanců odpovídá zásadám zdravé výživy. Do jídelníčků jsou zařazovány biopotraviny, ovesné vločky, pohanka, cizrna, sója, různé kaše, celozrnné pečivo, všechny druhy masa, ovoce, zelenina. Důraz je kladen na čerstvost surovin. Dbáme na dodržování pitného režimu dětí v mateřské škole i při pobytu venku. V MŠ mají děti svobodný přístup k nápojům v nerezových barelech a konvičkách, které se snaží obsluhovat samy, menším dětem učitelky pomáhají. Děti mají své hrnečky z domova. Dětem podáváme zejména ovocné čaje, ovocné nebo zeleninové šťávy či smoothie a vodu. V letních měsících zvyšujeme příjem tekutin. Nápoje nedoslazujeme. Na zahradě jsou dětem k dispozici pítka s vodou.

Mateřská škola poskytuje dětem významnou část denního příjmu potravy. Proto se snažíme pomoci dětem vytvořit rozumné stravovací návyky, které je budou provázet po celý život. Dodržujeme časový odstup mezi jídly, který nesmí přesáhnout tři hodiny.

Dětem je po celý den poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, děti mají možnost ovlivnit velikost své porce jídla, mohou si zvolit minimálně ze dvou nápojů při ranní svačině (děti, které nepijí mléko, si mohou vzít čaj nebo vodu). Po ranní svačině je dětem k dispozici ovocný či zeleninový talíř, aby byly motivované ke konzumaci co největšího množství ovoce či zeleniny během dne. Množství jídla, které dítě potřebuje k zajištění své potřeby energie a výživy se liší. Chuť k jídlu je obvykle spolehlivým měřítkem jeho potřeb. Rozhodně nikdy děti do jídla nenutíme, ale snažíme se do jídla povzbudit především vlastním příkladem a také se snažíme o to, aby jídlo alespoň ochutnaly. S jídelníčkem se rodiče mohou seznámit na nástěnce v šatně, kde je vyvěšen a zároveň i na webových stránkách školy: www.mszahradkavdf.cz. Rodičům je také k dispozici samostatný blog ke stravování, kde najdou více informací o jídlech podávaných dětem v naší MŠ a fotografie: www.zdravoucestou.blogspot.cz

Vedeme děti k samostatnosti. Děti si samy svačinu a hlavní jídlo přináší, rovněž po sobě sklízí ze stolu, učí se jíst příborem. Malým dětem (hlavně mladším 3 let) dle potřeby pomáháme.

Rodiče mají možnost po předchozí domluvě přivádět a odvádět své dítě do MŠ kdykoliv dle svých potřeb.

Dětem je zajištěn pravidelný rytmus a řád, který je natolik flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.

K dostatečnému každodennímu pobytu venku, který je přizpůsoben kvalitě ovzduší, je využívána školní zahrada a vycházky do okolí mateřské školy. Dostatečný pobyt dětem skýtají i vnitřní prostory školy.

Spací aktivity jsou upraveny dle individuálních potřeb dítěte. Do spaní děti nikdo nenutí, děti, které neusnou, pouze odpočívají nebo jim nabídneme jiné klidové činnosti. Zásadami zdravého životního stylu se řídí především všichni zaměstnanci školy a poskytují tak dětem přirozený vzor.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Předávat dětem kompetence pro rozvoj samostatnosti. Vypěstovat v dětech základy pro zdravý životní styl.

Do 2 let

- Nakupovat více potraviny od regionálních prodejců, zařazovat potraviny v bio kvalitě, pokud nám to finanční situace dovolí.

Do 1 roku

- Oslovovat nové dodavatele, vyhledávat dostupné potraviny v bio kvalitě.
- Sledovat a více vybízet děti k pravidelnému pití.

6.4. Psychosociální podmínky

Všichni zaměstnanci školy se snaží, aby se děti a jejich rodiče cítili v mateřské škole dobře a spokojeně.

Všichni zaměstnanci respektují individuální potřeby dítěte, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování, jednají s dětmi nenásilně, přirozeně a citlivě, snaží se navodit atmosféru klidu a pohody.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pedagogové zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností a s přihlédnutím k jejich věku. Děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy.

V adaptačním režimu je důležitá provázanost režimu mateřské školy s režimem v rodině. Dbáme na to, aby se děti cítily v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně, jistě a bezpečně (umožňujeme jim používání specifických osobních pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty). Zásadní je aktivní budování vztahů a spolupráce s rodinou. Nově příchozím dětem po dohodě s rodiči nabízíme adaptační režim. Děti tak mají dostatek času si přivyknout na nové prostředí. Doporučujeme rodičům postupné zvykání jejich dětí na nové prostředí nejprve za přítomnosti rodiče a dále pak postupně prodlužujeme dobu pobytu dítěte v mateřské škole.

Všechny děti mají v naší škole stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti. Nikdo není zvýhodňován či znevýhodňován. Osobní svoboda a volnost dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád. Učíme děti pravidlům soužití, které si samy postupně společně stanovíme. Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují (prevence šikany).

Péče o děti je podporující, sympatizující, počítáme s aktivní spoluúčastí dítěte při všech činnostech. Pedagogové se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce.

Postupně se snažíme vyřazovat nezdravé soutěžení dětí. Podporujeme sebehodnocení.

Převažují pozitivní hodnocení, pochvaly, podporujeme dítě nebát se pracovat samostatně, důvěřovat si.

V dětech rozvíjíme citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu.

Děti jsou seznamovány s jasnými pravidly chování ve skupině tak, aby se ve třídách vytvořil kolektiv dobrých kamarádů, kde jsou všichni rádi.

Pedagogové se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany), sami jsou dětem vhodným vzorem.

Probíhá a je záměrem do budoucna:

Neustále se zamýšlet nad vhodnými způsoby pedagogického vedení, volit vhodné metody a formy práce. Analyzovat vzdělávací nabídku a využívat zpětné vazby při dalším plánování. Vytvářet příznivou atmosféru estetickým prostředím, citlivým a vnímavým přístupem dospělých k dětem, vytvářet atmosféru rovnosti, optimismu, důvěry, porozumění a spolupráce, pečovat o pozitivní klima školy, vést děti k řešení konfliktů kultivovaným způsobem (komunikativní, komunitní kruh, prosociální hry). Poznat a respektovat rodinu dítěte, její zvyklosti.

Do 1 roku

- Nadále zefektivňovat záznam o vzdělávacích výsledcích dětí, aby byly průběžné a obsahovaly

6.5. Personální obsazení školy

Provoz mateřské školy je personálně plně zajištěn kvalifikovanými zaměstnanci. Pracovní doba učitelek je rozvržena tak, aby se maximálně překrývaly a mohly se tak dětem věnovat. Ztížená práce je pouze v 1. a 4. třídě, kde pracuje zástupkyně a ředitelka školy, které mají zkrácený úvazek u dětí. Ve třídě, kde pracuje ředitelka školy vypomáhá s překryvy učitelka na zkrácený úvazek 0,32. V době, kdy se učitelky překrývají, se věnují dětem dle aktuálních potřeb. Tento čas je využíván např. k individuálním logopedickým a jazykovým chvilčkám, zaměřujeme se na děti mladší tří let, práci s předškoláky, vzdělávání dětí s podpůrnými opatřeními apod.

Od září 2023 jsme se zapojili také do projektu OP JAK, kde využíváme personální šablonu – školního asistenta.

Celkový počet učitelek v MŠ je 9, dále máme 4 asistentky pedagoga a 1 školní asistentku.

Rozsah přímé vyučovací povinnosti:

Ředitelka 15 hodin

Zástupkyně 20 hodin

Učitelky (6) 31 hodin

Učitelka (1) na zkrácený úvazek 9,92h

V naší mateřské škole máme jednu paní školnici, která má na starosti dvě p. uklízečky.

Ve školní jídelně pracuje vedoucí stravování a dva kuchaři.

Celkem na zařízení pracuje 19 zaměstnanců.

Vzdělávání zaměstnanců probíhá podle aktuální programové nabídky z pedagogického centra a institutu vzdělávání a dle plánu vzdělávání naší mateřské školy.

Každá učitelka se snaží profilovat určitou činnost, která je dětem nabízena v rámci třídních programů a doplňkových aktivit. Se získanými znalostmi se dělí s ostatními. Navzájem se doplňují a vyměňují si své zkušenosti a nové poznatky.

Záměr do budoucna:

Neustále prohlubovat týmovou spolupráci mezi všemi pracovníky, při zadávání kompetencí zohledňovat osobní potenciál zaměstnanců. Zkvalitnit předávání zkušeností a informací z dalšího vzdělávání pracovníků.

Do 2 let

- zkvalitnit předávání zkušeností a informací z dalšího vzdělávání pracovníků;
- zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků podle možností
- motivovat zaměstnance k dalšímu sebevzdělávání;
- odpovídající kvalifikovanost všech zaměstnanců

Do 1 roku

- využívat vzájemné hospitace mezi pedagogy, sdílet společné zkušenosti
- podporovat týmovou práci

6.6. Řízení mateřské školy

Organizační řád a pracovní náplně jasně vymezují pravidla a kompetence zaměstnanců školy, předávání informací uvnitř mateřské školy i vně. Důraz je kladen na týmovou práci, vzájemnou spolupráci a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Práci všech zaměstnanců se ředitelka snaží průběžně hodnotit, pozitivně motivovat a podporovat jejich vzájemnou spolupráci.

Na tvorbě ŠVP se snaží pracovat celý tým školy. Kontrolní a evaluační činnosti probíhají ve všech činnostech, které skýtají chod školy. Výsledky evaluace se řídíme při další práci.

Pedagogický sbor spolupracuje, plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Snažíme se o spolupráci s rodiči.

Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy, zejména s Odborem sociální péče a zdravotnictví, dále pak s PPP a SPC Rumburk (zajišťuje bezplatnou logopedickou intervenci v MŠ pro všechny děti, které to potřebují), varnsdorfskými základními školami a mateřskými školami, městskou knihovnou, divadlem, kinem, ZUŠ Varnsdorf, policií ČR, hasičským sborem, RZS apod.

Záměr do budoucna:

Neustále prohlubovat týmovou spolupráci mezi všemi pracovníky. Při zadávání kompetencí zohledňovat osobní potenciál zaměstnanců. Vést pečlivě začínající učitelky (vedení školy, uvádějící učitelky).

6.7. Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Za bezpečnost dětí v mateřské škole zodpovídají po celou dobu práce s dětmi učitelky, a to od doby převzetí dětí od zákonných zástupců až do doby jejich opětovnému předání.

Pobyt venku zajišťuje dostatečný počet učitelek. Při pobytu na školní zahradě a počtu dětí nad 20 může dozorovat jedna učitelka, na vycházce mimo školní areál při počtu dětí nad 20 musí dozorovat již dvě učitelky (platí pro každou 1 třídu).

Při neočekávaných situacích (př. nemoc učitelek) nebo při specifických činnostech pověří ředitelka školy další zletilou osobu k zajištění bezpečnosti dětí (např. uklízečku).

Učitelka předá dítě osobě, která si jej přijde vyzvednout, jen na základě písemného pověření zákonného zástupce (interní doklad MŠ - Pověření rodičů).

V době realizace doplňkových aktivit zodpovídá za děti lektor, který činnost vede, až do doby předání zpět na třídu.

Budova mateřské školy je v zájmu zajištění bezpečnosti dětí zabezpečena pomocí elektrického vrátného a otvírá se pouze na zazvonění. Mateřská škola má zabezpečovací zařízení, napojené na městskou policii.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Do 2 let

- Ve spolupráci se zřizovatelem zajistit budovu a školní zahradu kamerovým systémem pro větší bezpečnost.
- Ve spolupráci se zřizovatelem doplnit elektrického vrátného o kamery.

Opatření při úrazech

Většina zaměstnanců byla proškolená v kurzu první pomoci. Všichni zaměstnanci jsou povinni poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolat lékařskou pomoc, nebo zajistit

žáně zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku a zákonného zástupce.

Každý úraz je zaznamenán do knihy úrazů. Na každé třídě, v kuchyni, spojovací chodbě a v zahradní místnosti je lékárnička.

Záměr do budoucna v časovém rozmezí:

Do 1 roku

- Nadále pracovat na analýze rizik a předcházet tak úrazům.

6.8. Organizace a provoz školy

Mateřská škola získala usnesením zastupitelstva ve Varnsdorfu statut právního subjektu a hospodaří jako příspěvková organizace. Mateřská škola je čtyřtřídní s kapacitou 100 dětí. Třídy jsou smíšené a každá má své označení: 1. třída Motýlci a 2. třída Sluníčka v pavilonu A, 3. třída Berušky a 4. třída Housenky v pavilonu B. Povolená výjimka z počtu dětí na třídu je 25. Je udělena zřizovatelem na žádost ředitelky.

Organizace a provoz školy se řídí školním řádem. Tento dokument je rodičům a zaměstnancům volně přístupný v šatnách dětí na jednotlivých třídách a rodiče jsou s ním pravidelně seznamováni na schůzkách rodičů. V šatnách je také volně přístupný ŠVP pro předškolní vzdělávání, tematický blok a jiná sdělení.

Podávání žádostí k předškolnímu vzdělávání probíhá zpravidla v měsíci květnu a řídí se směrnicí pro: Přijímání a ukončování docházky k předškolnímu vzdělávání, která obsahuje kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání. Děti přijímáme na základě podání písemné žádosti o přijetí k předškolnímu vzdělávání. Pokud se při zápisu nenaplní kapacita mateřské školy je možné děti přijímat i v průběhu roku.

Denní řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální potřeby dětí. Nově přijatým dětem je umožněn dostatek času i prostoru pro adaptaci na nové prostředí, rodičům je umožněn vstup do prostor školy.

Složení tříd:

V naší mateřské škole máme 4 heterogenní (smíšené) třídy, kde jsou zpravidla děti od 3 do 6 let, nejdříve však od 2 let. V každé třídě je 25 dětí, pokud není počet dětí snížen dle podpůrných opatření, případně umístění dětí mladších tří let. Zaměření tříd nemáme. Na každé třídě pracují s dětmi 2-3 učitelky, které se střídají dle služeb (ranní, odpolední).

Názvy tříd: 1. třída Motýlci, 2. třída Sluníčka, 3. třída Berušky a 4. třída Housenky. Třídy jsou v podstatě identické, liší se pouze svými názvy.

Zvláštní kritéria pro přijímání dětí do tříd nemáme. Snažíme se pouze o přibližně stejné složení tříd (počet dívek a chlapců, věkové složení). Děti jsou do tříd zařazovány nahodile, s přihlédnutím na přání rodičů, kteří žádají o zařazení dětí do konkrétní třídy z těchto důvodů:

- třídu navštěvuje sourozenec
- třídu navštěvuje kamarád dítěte

Děti mají dostatek času pro spontánní hru, mají možnost hru dokončit, či v ní pokračovat.

Je dbáno na soukromí dětí, děti mají možnost se během činností podle potřeby uchýlit do klidného koutku a neúčastnit se hry a rovněž je jim dána možnost se opět dle vlastní volby zapojit.

Plánování činností pedagogů vychází z potřeb a zájmu dětí, jsou respektovány potřeby a možnosti dětí.

V době, kdy se učitelky překrývají – souběžné působení učitelek, věnují se dětem dle aktuálních potřeb. Tento čas je využíván např. k individuálním logopedickým a jazykovým chvilčkám, práci ve skupinách, individuálním činnostem s dětmi, zaměřujeme se na děti mladší tří let a jejich individuálním potřebám, práci s předškoláky apod.

Mateřská škola spolupracuje s rodiči s cílem rozvíjet aktivity a organizovat činnosti ve prospěch dětí a prohloubení vzájemného působení rodiny a mateřské školy. Rodič má právo být informován o prospívání

svého dítěte, o jeho individuálních pokrocích v rozvoji a učení. S třídními učitelkami se domlouvá na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.

Rodiče mají možnost se spolupodílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje na nástěnkách u svých tříd i na webových stránkách školy.

Své připomínky mohou uplatnit kdykoliv u své třídní učitelky, zástupkyně ředitelky a ředitelky školy po telefonické domluvě.

PROVOZNÍ DOBA MŠ: 6:15 - 16:15 h pondělí – pátek

- při vstupu do mateřské školy je uplatňován individuální adaptační režim,
- děti mají dostatek prostoru i času pro seberealizační činnost - HRU,
- vyvážený prostor spontánních a řízených činností, včetně aktivit, které škola organizuje nad rámec běžného programu,
- uspokojování pohybových potřeb dětí,
- vytváření podmínek pro individuální, skupinové i kolektivní činnosti,
- organizování veškerých činností tak, aby děti byly podněcovány k vlastní aktivitě, nápaditosti a experimentování,
- respektování individuality a soukromí každého dítěte,
- učitelky na třídách tvoří třídní vzdělávací programy (TVP) podle rozpracovaných bloků a témat ve školním vzdělávacím programu (ŠVP).

ORGANIZACE DNE DĚTÍ VE TŘÍDÁCH (orientační časy)

6:15 - 8:00 hodin doba příchodu dětí, předávání dětí pedagogům do třídy, spontánní ranní hry dle volby a přání dětí, hry dle vzdělávací nabídky, nabízení didakticky cílených činností, hry ve vzdělávacích centrech aktivit, zdravotní, kondiční a relaxační cvičení, pohybové hry

- z toho 6:15 – 7:00 většinou scházení v jedné třídě každého pavilonu, v 7:00 - 7,30 odchod do svých tříd

8:00 - 9:00 hodin komunitní kruh k přivítání dne, diskuze, osobní hygiena, přesnídávka, průběžné pokračování v započatých činnostech,

9:00 - 9:30 hodin jazykové chvilky, činnosti řízené, volné, individuální i skupinové, výchovné činnosti směřující k plnění výchovných cílů v rámci integrovaných

09:30 - 11:30 hodin osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt venku – hry, sportovní aktivity, vycházky, v případě nepříznivého počasí spontánní i řízené činnosti zaměřené na pohybové aktivity, vzdělávání dětí

11:30 - 12:00 hodin osobní hygiena, oběd,

12:00 - 13,45hodin osobní hygiena, příprava na polední odpočinek, literární nebo hudební relaxační chvílka čtení na pokračování, spánek a odpočinek dětí (pro děti s nižší potřebou spánku jsou připravené klidové činnosti ve třídě s paní učitelkou dle rozpisu služeb, prohlížení knih, kreslení, doplňkové programy, individuální činnosti...)

13:45 - 14:15 hodin osobní hygiena, odpolední svačina,

14:15 - 16:15 hodin volné činnosti a aktivity dětí dle vzdělávací nabídky zaměřené především na hry, individuální péče o děti se specifickými vzdělávacími potřebami, pobyt na zahradě mateřské školy (za příznivého počasí), postupný odchod dětí domů

- 15:00 - 15:30 hodin spojení obou tříd v jedné třídě každého pavilonu

- 15:30 – 16:15 spojení všech tříd v 1. třídě pavilonu A

Záměr do budoucna:

Využívat efektivně překrývání učitelek s ohledem na složení tříd a individuální potřeby dětí.

7. Povinná školní docházka

Zákon č. 178/2016 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zavádí zásadní změny v přijímání dětí do mateřské školy.

Ředitel mateřské školy rozhoduje o přijetí dítěte do mateřské školy, popřípadě o stanovení zkušebního pobytu dítěte, jehož délka nesmí přesáhnout 3 měsíce. Zkušební pobyt není možné dle § 34 odst. 3 školského zákona stanovit dítěti, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Zápis do MŠ je povinný pro děti, které dovrší věku 5 let do konce srpna stávajícího roku, pokud ještě do mateřské školy nedocházejí. Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.

Povinné předškolní vzdělávání se vztahuje dle § 34a odst. 1 školského zákona na státní občany České republiky, kteří pobývají na území České republiky déle než 90 dnů, a na občany jiného členského státu Evropské unie, kteří na území České republiky pobývají déle než 90 dnů. Dále se povinné předškolní vzdělávání vztahuje na jiné cizince, kteří jsou oprávněni pobývat na území České republiky trvale nebo přechodně po dobu delší než 90 dnů, a na účastníky řízení o udělení mezinárodní ochrany. Povinné předškolní vzdělávání se nevztahuje na děti s hlubokým mentálním postižením.

Povinné předškolní vzdělávání má formu pravidelné denní docházky v pracovních dnech, a to v rozsahu minimálně 4 souvislých hodin denně. Začátek povinné doby stanoví ředitelka školy ve školním řádu v rozmezí mezi 7 - 9 h. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin v souladu s organizací školního roku v základních a středních školách (pro účely tohoto ustanovení se termín jarních prázdnin určuje podle sídla mateřské školy v souladu s vyhláškou o organizaci školního roku).

Jiný způsob plnění povinnosti předškolního vzdělávání:

- a) individuální vzdělávání dítěte, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky dítěte do mateřské školy,
- b) vzdělávání v přípravné třídě základní školy a ve třídě přípravného stupně základní školy speciální,
- c) vzdělávání v zahraniční škole na území České republiky, ve které ministerstvo povolilo plnění povinné školní docházky dle § 38 a školského zákona.

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání způsobem podle písm. b) nebo c), je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy. Oznámení je povinen učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

7.2. Individuální vzdělávání

Zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněných případech zvolit, že bude individuálně vzděláváno. Má-li být dítě individuálně vzděláváno převážnou část školního roku, je zákonný zástupce dítěte povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku.

V průběhu školního roku lze plnit povinnost individuálního předškolního vzdělávání nejdříve ode dne, kdy bylo oznámení o individuálním vzdělávání dítěte doručeno řediteli mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

Oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat:

- a) jméno, popřípadě jména, a příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, v případě cizince místo pobytu dítěte,
- b) uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno,
- c) důvody pro individuální vzdělávání dítěte.

Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ředitelka školy stanoví termíny ověření vždy na druhou polovinu listopadu a náhradní termíny na první polovinu prosince. Přesný termín bude zákonným zástupcům sdělen individuálně, nebo s nimi dohodnut.

Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu.

Odvolání proti rozhodnutí ředitele mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek. Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat.

7.3. Omlouvání neúčasti dětí ve vzdělávání v posledním ročníku předškolního vzdělávání

Novela školského zákona stanoví v § 34a odst. 4 školského zákona podrobnosti omlouvání takto: „Podmínky pro uvolňování dětí ze vzdělávání a omlouvání jejich neúčasti ve vzdělávání stanoví školní řád. Ředitel mateřské školy je oprávněn požadovat doložení důvodů nepřítomnosti dítěte; zákonný zástupce je povinen doložit důvody nepřítomnosti dítěte nejpozději do 3 dnů ode dne výzvy.“

Školní řád mateřské školy tedy stanoví:

- časové rozpětí plnění povinného předškolního vzdělávání v rozsahu 4 hodin s časem začátku povinnosti v rozmezí od 7 do 9 hodin, což je upraveno v § 1c vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů;
- podmínky pro uvolňování dětí plnících povinné předškolní vzdělávání (předem známá absence) z hlediska věcného (jaké skutečnosti odůvodňují uvolnění dítěte), časového (rozsah a četnost přípustného uvolnění), kompetenčního (kdo je oprávněn rozhodnout o uvolnění dítěte), administrativního (žádost o uvolnění dítěte);
- podmínky pro omlouvání dětí (nenadálá absence) a pravidla pro případné dokládání důvodů nepřítomnosti;
- řešení neomluvené absence dětí.

Dokladem prokazujícím důvody nepřítomnosti dítěte je prosté písemné vyjádření zákonných zástupců, případně mohou doložit nepřítomnost dítěte jiným způsobem uvedeným ve školním řádu.

Školní řád rovněž upravuje časovou lhůtu pro oznámení začátku nenadálé nepřítomnosti, včetně způsobu oznamování (např. emailem, SMS, telefonicky, apod.).

8. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

Děti, které mají jiný rodný jazyk než český a český jazyk se učí jako svůj druhý jazyk, mají v rámci vzdělávání uzpůsobeny podmínky pro jejich možnost osvojování si českého jazyka. S využitím materiálu Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání zajišťuje škola těmto dětem adekvátní jazykovou přípravu pro plynulý přechod do základního vzdělávání. Pokud by byly ve třídě minimálně 4 děti – cizinci v povinném předškolním vzdělávání, je zřízena skupinka pro jazykovou přípravu. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne. Do této skupinky může být zařazeno i jiné dítě než dítě cizinců, pokud je to potřeba a není to na úkor dětí cizinců.

9. Vzdělávání dětí mladších tří let

Pokud kapacita školy není naplněna dětmi tříletými a staršími, může ředitelka školy přijímat ke vzdělávání i děti mladší tří let, nikdy však děti mladší dvou let. Rámcové cíle a záměry vzdělávání, obsažené v RVP PV, jsou vhodné i pro vzdělávání dětí od dvou do tří let. Je však nezbytné uvědomovat si specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Dvouleté dítě projevuje velkou touhu po poznání, experimentuje, objevuje. Poznává všemi smysly. Vymezuje se vůči ostatním, osamostatňuje se, bývá silně egocentrické. Neorientuje se v prostoru a čase, žije přítomností a situacemi, které ji naplňují. V pohybových aktivitách je méně obratné. Proti starším dětem má výrazně méně zkušeností. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné. Pro dvouleté dítě je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle se projevuje silnější potřebou vazby na dospělou osobu. Poznává nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezuje si vlastní prostor, přijímá vymezené hranice a nové role. Učitel zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Často vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály, zpravidla udrží pozornost jen velmi krátkou dobu. Podmínkou úspěšné pedagogické práce je citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností, trénováním návyků a praktických dovedností, ponecháním co největšího prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Záměry do budoucna:

Postupné doplňování třídy podnětnými a bezpečnými hračkami vhodných i pro dvouleté děti a nažít se co nejvíce dětem ulehčit přechod z rodinného prostředí do MŠ.

9.1 Program pro děti mladší tří let

Děti ve věku 2 let jsou v jedinečné "kondici" otevřené hraní, vzdělávání a navazování kontaktů s vrstevníky. Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- a) chápat a láskyplněm přístupem dospělých k dětem,
- b) prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb,
- c) místečko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku,
- d) část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti,
- e) program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let,
- f) pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti,
- g) podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti, podpora samostatnosti a rozhodování,
- h) odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách.

Dítě a jeho tělo

Díleč vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty, se kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlat se a opláchnout si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení nevyhrazené místo.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů.
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání).

- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehumidní povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písni podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěveků i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálek
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Jazyk a řeč

Díličí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázky.
- nechat dítě vyprávět o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- slovní označování toho vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrátku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

Sebepojetí, city a vůle

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení s výsledků vlastní činnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu hry.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.
- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, snaha pomáhat druhým, podporovat děti v altruismu.
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků.
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (hasič, lékař, policista)

Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle (co pedagog u dítěte podporuje):

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; znát běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, déšť, vítr, sníh, aj.); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned

10. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte. Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje mateřská škola.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze

uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Stanovené rámcové cíle i očekávané výstupy ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami pedagog zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i *uplatňování vysoce profesionálních postojů* učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí. Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

Podpůrná opatření 1. stupně

- Má-li dítě obtíže při vzdělávání, škola zpracuje plán pedagogické podpory dítěte /PLPP/, který zahrnuje mj. popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka a podpůrná opatření prvního stupně; plán pedagogické podpory bude vyhodnocen nejpozději po třech měsících. Podkladem pro zpracování PLPP je ŠVP.
- Nebude-li poskytování podpůrných opatření prvního stupně postačující, doporučí škola vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení. Zprávu z vyšetření obdrží zákonní zástupci dítěte, škola dostane doporučení a na jeho základě sestaví individuální vzdělávací plán, který obsahuje mj. podpůrná opatření druhého až pátého stupně (dle doporučení školského poradenského zařízení).
- Nejsou-li podpůrná opatření dostačující, školské poradenské zařízení vydá doporučení stanovující jiná podpůrná opatření, případně stejná podpůrná opatření vyššího stupně.

Podpůrná opatření 2. - 5. stupně

Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro zpracování individuálního vzdělávacího plánu /IVP/ doporučení ŠPZ. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi dětí, a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům je zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

- tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, popř. jinými odborníky;
- tvorba, realizace a vyhodnocování individuálních vzdělávacích plánů u těchto dětí je prováděna na základě pokynu ředitelky školy a za spolupráce s pedagogy, se SPC, popř. jinými odborníky;

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí škola umožní:

- uplatňování principu diferenciacce a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- stanovená podpůrná opatření při vzdělávání dětí;
- při vzdělávání dítěte, které nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání dítěte, které při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);

Pokud zákonný zástupce dítěte přes opakovaná upozornění a vysvětlení důsledků nenavštívil ŠPZ za účelem nastavení podpůrných opatření ve vzdělávání dítěte a způsobil tak dítěti obtíže při vzdělávání /protože škola sama dostatečná podpůrná opatření vytvořit nemůže/ může se škola obrátit na zástupce orgánu veřejné moci (OSPOD) a v souladu se zákonem o sociálně právní ochraně dětí požádat o součinnost.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu.

Rozvoj a podpora mimořádných schopností a nadání dítěte je zajišťována:

- předkládáním vyššího stupně složitosti nabízených činností
- využitím vhodných didaktických pomůcek, materiálů
- volbou vhodných metod, forem výuky
- individuálním přístupem
- prací s interaktivní tabulí - vzdělávací programy
- nabízenými specifickými činnostmi

Děti se zrakovým postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat předepsanou zrakovou hygienu
- využívat technické a didaktické pomůcky

Děti se sluchovým postižením

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit a dodržovat sluchovou hygienu
- využívat didaktických a technických pomůcek

Děti s poruchami pozornosti a vnímání

- zajistit osvojení specifických dovedností
- zajistit zklidňující klima prostředí
- zajistit zvýšený bezpečnostní dohled

Zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem

U dítěte s autismem je vypracován IVP na základě doporučené SPC. Při práci s dítětem jsou využívány metody strukturalizace, vizualizace a individuálního přístupu a podle potřeb dítěte také možnosti alternativní a augmentativní komunikace. Ve třídě je snaha o zajištění klidného a podnětného prostředí a jsou využívány vhodné kompenzační a didaktické pomůcky. Edukace je zaměřena na osvojování specifických dovedností zaměřených na samostatnost a sebeobsluhu.

Děti s poruchami řeči

Logopedická intervence probíhá pravidelně po dobu doporučenou poradenským zařízením dle stanovených edukačních, resp. reedukačních postupů a cvičení. Délka logopedické péče u každého dítěte je individuální dle doporučení SPC nebo logopeda. Oromotorická cvičení probíhají skupinově v rámci jazykových chviliek a jsou zařazována mezi řízené činnosti.

- využívat didaktických pomůcek
- zajistit zařazení do logopedické poradny
- v rámci spolupráce s logopedickou poradnou zajistit osvojení specifických dovedností

Děti se sociálním znevýhodněním:

Je potřeba obsah vzdělávání přizpůsobit jejich speciálním - skupinově či individuálně značně rozdílným potřebám (snížená sociální adaptabilita, zvýšená potřeba výchovy a vzdělávání v některých oblastech).

11. Obsah předškolního vzdělávání a jeho realizace

Rámcové cíle:

I. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznávání

II. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost

III. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Klíčové kompetence:

I. kompetence k učení

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

II. kompetence k řešení problémů

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhybat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

III. kompetence komunikativní

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábrán a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

IV. kompetence sociální a personální

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

V. kompetence činnostní a občanské

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Vzdělávací oblasti:

Dítě a jeho tělo

Dítě a jeho psychika

Dítě a ten druhý

Dítě a společnost

Dítě a svět

Při plnění rámcových cílů RVP pro PV uplatňujeme tyto metody:

- komunikativní kruh, prožitkové učení, tvořivá dramatika, využití situací, řízené skupinové činnosti, řízené individuální činnosti, snažit se tak, aby spontánní činnosti převyšovaly nad řízenými činnostmi, pokusy a experimenty, námětové a volné hry, pozorování a preferujeme tyto činnosti:
- volná hra, práce ve skupinách, psychomotorická cvičení, tematické výlety, námětové hry, práce s encyklopedií a knihou, práce s výukovými programy na interaktivní tabuli, ruční práce s přírodními materiály a odpadovým materiálem, práce s papírem a jinými druhy materiálů, relaxační a odpočinkové činnosti, společné činnosti pro děti a rodiče, výtvarné činnosti, motivační aktivity, pracovní činnosti, pokusy a experimenty, pohybové aktivity venku a v MŠ, pracovní činnosti na zahradě, pobyty v přírodě, polodenní a celodenní výlety.

Jednotlivé činnosti jsou plánovány tak, aby nedocházelo k přetěžování dětského organismu. Na konci vzdělávacího procesu by mělo každé dítě zvládat to, na co stačí a to co bylo naším záměrem ke splnění a získání klíčových kompetencí. Ty se liší dle věku a daných dispozic dítěte, jelikož máme heterogenní třídy. V praxi to znamená, že všichni se to naučíme, ale někdo dříve, někdo později. Hlavní je to zvládnout.

Na základě RVP pro PV je vypracován v naší MŠ ŠVP pro PV s názvem:

U NÁS V ZAHRÁDCE,

kteřý obsahuje čtyři tematické bloky zaměřené na roční období. Každý blok má několik témat. Tematické celky jsou pro celou mateřskou školu společné a zpracované na období 3 měsíců. Podtéma odpovídá zpravidla jednomu měsíci.

Třídní plány jsou rozpracovány na období dle potřeby. Ke každému tématu může být zařazováno téma opakovací, kde jsou naplánované činnosti zpětné vazby, k prohlubování získaných cílů, opakování slovní zásoby k tématu, zařazovány jsou činnosti, které se nestačily provést nebo byly u dětí oblíbené. Zařazování podtémat v jednotlivých třídách se liší. Každá třída si v rámci svého Třídního vzdělávacího programu vybere z této vzdělávací nabídky a dále doplní o další témata, podle profilace jednotlivých tříd a věku dětí. Třídní programy jsou otevřené dokumenty, které se mohou v průběhu roku doplnit nebo části vyjmout, upravit. Ze vzdělávací nabídky těchto programů učitelky rozpracují integrované tematické bloky, zpravidla na týden. Ty představují konkrétní program pro děti a rodiče se s ním seznamují na nástěnkách ve třídách. Věku a možnostem dětí v jednotlivých třídách bude přizpůsoben také obsah vzdělávacích cílů.

Časové období jednotlivých témat je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi. Cíle jsou konkretizovány a rozpracovány v jednotlivých třídních programech pro předškolní vzdělávání tak, aby denně obsahovaly všechny úkoly pro jednotlivé oblasti předškolního vzdělávání tak, aby reagovaly na aktuální dění v mateřské škole a na vzniklé situace ve třídě.

Denní činnosti jsou zpracovávány v denním plánu učitelky tak, aby obsáhly všechny interakční oblasti předškolního vzdělávání. Zde si učitelky plánují konkrétní metody a obsah plnění cílů. Plánované činnosti vycházejí z podmínek třídy a zaměření učitelek.

Tematické bloky

Témata

Podtéma

TÉMATICKÝ BLOK: ZAHRÁDKA V BARVÁCH PODZIMU

„LISTÍ ŽLOUTNE, POLETUJE, ZAHRÁDKA SE K SPÁNKU PŘIPRAVUJE“

TÉMA: Ve školičce Zahrádce je vždy velká legrace

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Adaptace na prostředí MŠ, aklimatizace po prázdninách. Poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije - rodina a její funkce. Dítě se bude seznamovat s částmi domu, bytu, se životem ve městě, kde bydlí.

U nás v Zahrádce

- seznámení s režimem ve školce, poznávání budovy a prostředí mateřské školy, poznat svou značku a své místo, pomoc dětem s adaptací ve školce navazovat kontakty s dospělým - učitelkou, překonat stud, komunikovat vhodným způsobem, respektovat dospělého
- seznámení s novými kamarády, prohlubování kamarádských vztahů, sebeobsluha (hygiena, stolování, oblékání, úklid hraček), respektovat stanovená pravidla třídy, začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti

Místo, kde bydlím

- seznámení s rodinou, poznat a pojmenovat členy rodiny, znát nejbližší příbuzenské vazby, znát činnosti členů užší rodiny v zaměstnání i doma
- prohlubovat citovou vazbu na rodinu, chránit si své soukromí, vědět, že kontakty s některými dospělými mohou být nebezpečné, vědět, jak přichází dítě na svět
- znát svůj dům, byt, umět pojmenovat jeho části a jejich využití, poznávat své město, jak se jmenuje, vycházky zaměřit na poznávání města, významných budov, učit se znát svou adresu, učit se správně chovat v silničním provozu

TÉMA: Vítr fouká do strání, větve se až naklání

předpokládaný rozsah 4 – 5 týdnů

Zaměřovat se na podzimní přírodu, barvy podzimu, seznamovat děti s živou a neživou přírodou a se změnami v přírodě na podzim, význam lesa a práce s přírodninami – dýně atd.,.

Co všechno umí podzim

- přiblížit dětem char. znaky podzimu, seznámit se změnami a proměnlivostí podzimního počasí, odlet ptáků, seznámení s podzimními pracemi na zahradě, se zahradním nářadím
- plody podzimu, poznávání stromů a jejich plodů, sběr plodů, poznávání sezónního ovoce a zeleniny zdravá výživa, společné výrobky z plodů – manipulace s přírodninami, draci
- mít touhu přírodu poznávat, seznamování s lesními zvířaty, pomáhat a neubližovat volně žijícím zvířatům, výlety do lesa – praktické pozorování, pokusy s přírodninami, využití programu na IT Les
- podzimní zvyky a tvoření, výstava výrobků, zdravé vaření – tvořivá dílna

TÉMA: Chraňme svoje tělo, zdraví a začněme u přírody

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Ochrana životního prostředí, jak se správně oblékat, získávání poznatků o těle a jeho zdraví, dovednosti důležité k podpoře zdraví a vytváření zdravých životních návyků.

Chráníme naši planetu (projektový týden)

- chránit společně přírodu, udržovat v ní čistotu, pečovat o ni (udržování čistoty v okolí MŠ), využívání eko hry „Jak správně třídit – cesta odpadu“

Toto zebe, co obléknu si na sebe?

- charakteristika podzimu, podzimního počasí, mít povědomí o změnách v přírodě, oblečení na podzim
- poznávání částí těla, seznámení s prací lékaře, mít povědomí o významu péče o zdraví a čistotu, zdravá výživa, námětové hry na lékaře, jak se chránit před nemocí

Hlavní cíle: rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem, k národu). Umět znaky podzimu, druhy zvířat, změny v přírodě v podzimním období, jak se příroda připravuje na zimu, barvy, plody podzimu (přírodniny a plodiny na podzim), ochrana životního prostředí, poznatky o okolním prostředí

Dílčí cíle:

- Osvojení si elementárních poznatků o přírodě v podzimním období
- Poznávání přírodnin a plodin
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd.)
- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- Rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity a získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- Rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- Prožívat radostný vstup do mateřské školy, pomoc rodičům a nově přichozím dětem orientovat se v novém prostředí, osvojovat si dovednosti k podpoře osobní pohody
- Rozvíjení komunikativních dovedností, usnadnit dětem vstup do mateřské školy, rozvoj slovní zásoby k tématu a kultivovaný projev
- Vést děti k navazování nových kontaktů mezi sebou, posilovat prosociální chování ve vztahu k druhému v dětské herní skupině, v rodině a škole-pravidla třídy
- Vytvářet si poznatky o jiných národech, etnikách
- Osvojování návyků k podpoře osobní pohody
- Rozvíjení řečových a jazykových schopností a dovedností, vyprávění podle obrázků, přechod od názorného myšlení k logickému, rozvíjet paměť, představivost a fantazii
- Podporovat dětská přátelství
- Kultivovat mravní a estetické vnímání, cítění a prožívání motivované podzimní přírodou a jejími plody

- Osvojení si jednoduchých poznatků o přírodě a jejich proměnách
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, pohybové činnosti a jejich kvalita, vytvářet zdravý způsob života a zdravé návyky a postoje, cvičení k podpoře zdraví
- Naučit se krátký text k zapamatování
- Chování ve skupině, vztahy k druhým, co mohou udělat pro kamaráda
- Umět se orientovat v mezilidských vztazích, morální hodnoty, památka zesnulých
- Zvládat jednoduché činnosti k péči o okolí, znaky ročního období
- Pomocí interaktivní tabule procvičovat hrubou a jemnou motoriku, uvolňovat ramenní kloub, rozvíjet matematické představy, smyslové vnímání....

Okruhy činností:

- Hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- Aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- Spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- Aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost...) v jednání lidí
- Aktivity umožňující poznat rozmanitost kultur
- Společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- Kooperativní činnosti ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- Činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije-rodina (funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině, rodina ve světě zvířat)
- Mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- Řízené činnosti
- Společné vycházky a výlety do přírody
- Praktické činnosti s přírodním materiálem
- Hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- Přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí, sledování rozmanitosti změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- Rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- Práce s knihami a obrazovým materiálem
- Výtvarné dovednosti a techniky-konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- Práce na zahradě, pouštění draků
- Příprava slavností
- Exkurze
- Interaktivní tabule – grafomotorika, programy k tématům, vyhledávání obrázků a informací k tématům na internetu

Očekávané výstupy:

- Porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
- Přirozeně komunikovat a udržovat dětská přátelství, odmítnout nepříjemnou komunikaci
- Uvědomovat si práva svoje i respektovat práva druhých
- Odloučit se na určitou dobu od rodičů, být aktivní i bez jejich podpory
- Uvědomovat si samostatnost, mít vlastní názory a postoje a umět se vyjádřit
- Rozhodovat o svých činnostech, vyjádřit souhlas či nesouhlas, umět říci „ne“
- Uplatňovat návyky v základních formách (zdravit, poděkovat, poprosit, rozloučit se, neskákat do řeči, uposlechnout pokyn)
- Adaptovat se na život v mateřské škole, přizpůsobit se společnému programu
- Dodržovat pravidla her a činností, pravidel třídy
- Zacházet šetrně s vlastními, cizími pomůckami, hračkami, věcmi, knížkami, interaktivní tabulí atd.
- Znat svoji třídu
- Znat svoji značku a prostory v MŠ
- Najít si kamarády
- Používat sebeobslužné činnosti
- Znaky podzimu a plodiny
- Uvědomovat si základy lidské práce, morální hodnoty
- Znat obory lidské práce, kde pracují rodiče
- Třídít poznatky o živé a neživé přírodě, recyklaci odpadů
- Rozvíjet slovní zásobu k tématu
- Mít představu o střídání počasí
- Rozvíjet zdravý způsob života, poznatky o lidském těle
- Rozvíjet prevenci nemocí, zdravá výživa, zdravé stravování, péče o nemocné
- Zvládnout jemnou motoriku-zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem
- Umět si zapamatovat krátký text
- Vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- Být citlivý k přírodě, chránit ji
- Využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, všímat si, hovořit o prožitcích
- Zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale i pohybem, rýmem, slovem atd.
- Osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- Spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- Třídít poznatky o jiných kulturách, etnikách, národech

TÉMATICKÝ BLOK: **BÍLÁ ZIMA V ZAHRÁDCE**

PADÁ, PADÁ SNÍŽEK BÍLÝ, ZAHRÁDKA SE K SPÁNKU CHÝLÍ

TÉMA: **Tak k nám opět po roce, přicházejí Vánoce**

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Seznamovat se s časem adventu a Vánoc, přibližovat vánoční zvyky a tradice, vánoční symboly a koledy, vzájemné citové prožívání a radostné očekávání.

Mikuláš, čerti a andělé

- seznámení s tradicemi a zvyky, postavou Mikuláše, čerta a anděla, příprava na mikulášskou besídku, odbourávání pocitu strachu a navození příjemné atmosféry a radostného očekávání

Těšíme se na Vánoce

- radostné prožívání předvánočního času, zpříjemnění dlouhého čekání na „Ježíška“, společná výzdoba školky, výroba dárečků, přání a ozdob, pečení cukroví
- poznávání vánočních tradic a zvyků, dopolední vánoční posezení s dětmi

TÉMA: **Zima, zima, zima, ta je vždycky prima**

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Seznamovat s povánočním obdobím a jeho zvyky, poznávat charakteristické znaky zimního období, experimentovat se sněhem a vodou, správně se oblékat, poznávat zimní sporty, seznamovat se s péčí o zvířata a ptáky v zimě.

Zvířátka a ptáci v zimě

- dozvuky Vánoc, oslava Silvestra, vstup do nového roku – předsevzetí, tradice Tří králů, charakteristika zimy, zimní počasí, pozorování přírody
- poznávat a správně pojmenovat volně žijící zvířata a přezimující ptáky u nás, učit se o ně pečovat v zimním období a chránit přírodu

Zimní radovánky

- seznamování se zimními sporty a vyžitím na sněhu, dbát na bezpečnost při sportování, správné oblečení v zimě, orientace v prostoru

TÉMA: **Paní zima kraluje, s karnevalem tancuje**

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Poznávat zvyky a tradice masopustního období, seznamovat se s různými profesemi, znát klasické i veršované pohádky, pohádkové postavy, prohlubovat zájem o knihy.

Masopust

- seznámit se s tradicí masopustu, výzdoba třídy a školy, radostně prožít karneval v MŠ

- poznávat rozmanitost povolání, učit se vážit si lidské práce a práce druhých, chápat přísloví „bez práce nejsou koláče“

Kniha je můj kamarád

- seznámení s pohádkami, poznávání pohádkových postav, rozlišování dobra a zla, charakteristika postav, poslech čtených či vyprávěných pohádek, rozvoj slovní zásoby, učit se chápat rozdíl mezi pohádkou a příběhem
- poznávání různých druhů knih, ilustrací, rozdíl mezi pohádkou a příběhem, pěstovat kladný vztah ke knize, jak správně s knihou zacházet, četba, návštěva knihovny

Hlavní cíle: rozvoj úcty k tradicím a svátkům, znát charakteristické znaky zimy, všimnout si změn v přírodě v zimním období, péče o zvěř a ptáky, předcházet úrazům spojených se zimním obdobím, vytvářet zdravý životní styl a osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, o bezpečí a osobní pohodě, jak zůstat zdravý, poznat různé profese, vážit si práce druhých

Dílčí cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních
- rozvoj kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti
- rozvoj schopnosti citové vazby vytvářet, rozvíjet a city plně prožívat
- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání
- rozvoj základních kulturně-sociálních postojů, návyků a dovedností
- vytváření základních pozitivních vztahů ke kultuře a umění
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- vytváření vztahu k místu a prostředí, ve kterém dítě žije
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se)
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému blízkému okolí
- rozvoj estetické dovednosti výtvarné, hudební, dramatické, pracovní, utváření besídky pro rodiče, jazykové dovednosti, nácvik veršů, písní
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření základů pro práci s informacemi
- osvojení si elementárních poznatků o přírodě v zimním období
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování atd.)
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- podporovat schopnosti k navazování nových přátelství a vztahů
- vytvářet zdravé a bezpečné prostředí
- osvojit si poznatky o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu
- předcházet patologickým jevům – hlavně kouření a drogové závislosti

- rozvíjet pohybové dovednosti v oblasti hrubé motoriky i jemné motoriky, poznatky o tělovýchově a sportu, zdravý životní styl
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- rozvíjet základní kulturní společenské postoje
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- upevňování výslovnosti a vyjadřovacích schopností
- vytváření základů pro práci s informacemi
- rozvíjení interaktivní schopnosti a komunikativní dovednosti
- vytváření povědomí o sounáležitosti s ostatními světem
- pochopit změny způsobené lidskou činností, chránit prostředí a zlepšovat je

Okruhy činností:

- činnostní učení, kooperativní učení, prožitkové učení, integrované učení hrou
- společné rozhovory, diskuze, individuální a skupinová konverzace
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv - vztahujících se k určitému svátku či tradici
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- výroba či příprava typického artefaktu (vánoční stromeček, ozdoba, ván. hvězda, ...)
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové, ...)
- vytvoření představy o okolnostech vzniku lidového zvyku či tradice
- setkávání se s uměním mimo mateřskou školu
- zorganizování společenských akcí pro děti, pro děti a rodiče, pro mateřskou školu (výtvarná dílna, besídka, výlet, návštěva skanzenů a muzeí, výstav, divadelních představení, navštěvování památek či jiných programů...)
- praktické činnosti s přírodním materiálem
- hry s říkadly, písněmi, rytmicko-melodické hry
- přímé pozorování přírodního prostředí, jevů, proměnlivosti počasí sledování rozmanitosti a změn v přírodě, klimatických změn, poškozování přírody
- společné vycházky a výlety do přírody
- rozhovory o zážitcích, diskuze, vyprávění dětí, poslech pohádek a příběhů
- práce s knihami a obrazovým materiálem
- Interaktivní tabule – grafomotorika, programy k tématům, vyhledávání obrázků a informací k tématům na internetu
- výtvarné dovednosti a techniky – konstruování, prostorové vytváření, tvoření z papíru, přírodnin
- tanec
- sluchové hry
- práce s knihou
- pracovní činnosti – pečení
- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí, nezdravých návyků a závislostí

Očekávané výstupy:

- zvládat koordinaci ruky a oka – zvládat jemnou motoriku
- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat dechové svalstvo, sladit se zpěvem
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity ve vhodně formulovaných větách
- naučit se z paměti krátké texty
- záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
- postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
- být citliví ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i věcem, chránit přírodu
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- vnímat co si druhý přeje či potřebuje
- zvládnout jemnou motoriku – zacházet s nástroji, výtvarným a přírodním materiálem
- vyjadřovat samostatně myšlenky, nápady, pocity, formulovat otázky, slovně reagovat
- využívání všech smyslů, záměrně pozorovat, všimnout si, hovořit o prožitcích
- zachycovat skutečnost ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik, ale pohybem, rýmem, slovem atd.
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které je dítěti blízké
- spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem
- rozvíjení užívání všech smyslů, pečení a ochutnávání
- rozvíjet schopnost vytvářet a upevňovat citové vztahy k rodině i ke svému blízkému okolí
- podporovat schopnosti k navazování nových přátelství a vztahů
- rozvíjet estetické dovednosti výtvarné, hudební, dramatické, pracovní, utváření besídky pro rodiče, jazykové dovednosti, nácvik veršů, písní
- vytvářet zdravé a bezpečné prostředí
- pojmenovat části těla, některé orgány
- rozlišit, co prospívá zdraví a co mu škodí
- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj
- praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- nalézat nová nebo alternativní řešení k běžným úkolům
- uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých, odmítat společensky nežádoucí chování (lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost, agresivitu)
- chápat prostorové pojmy, elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, zima, rok, aj.)
- základy k učení, grafomotorika

TÉMATICKÝ BLOK: ZAHRÁDKA SE PROBOUZÍ

VSTÁVEJ, ZAHRÁDKO, HOLA HEJ, JARO S NÁMI PŘIVÍTEJ!

TÉMA: Jaro je tu zpátky, vyrážíme na zahrádky

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Seznamovat se s probouzející se jarní přírodou, loučením se zimou, se svátky jara, zvyky a tradicemi, seznamovat se s různými druhy zvířat a jejich mláďat, umět je třídit a přiřazovat, seznamovat se s životem u vody a ve vodě.

Jaro se probouzí

- poznávání charakteristických znaků jara, jarní tání, první jarní květiny, práce na zahradě, poznávání zahradního nářadí, pomoc při úklidu školní zahrady, pokusy a pozorování
- poznávání domácích zvířat a jejich mláďat, proč je chováme, jaký je z nich užitek, kdo a jak se o ně stará, tematické výlety, poznávání exotických zvířat, kde a jak žijí, kde se s nimi my můžeme setkat
- poznávání vodních živočichů, ptactva a zvířat u vody, seznamovat se s rozdílem mezi řekou, rybníkem a mořem, výlet k rybníku, vycházka k řece, experimentování, zkoumání, pokusy s vodou

Velikonoce

- seznamování s velikonočními zvyky a tradicemi, využití barev a symboliky – „Barevný týden“, zapojení se do výzdoby třídy, školy

TÉMA: Skáčeme a běháme, jaro si užíváme

předpokládaný rozsah 4 – 5 týdnů

Příprava k zápisu do ZŠ, poznávat jarní zvyky, tradice a svátky, správné stravování

Hrajeme si na školu

- příprava dětí k zápisu do ZŠ, procvičování geometrických tvarů, číselné řady a počítání, rozvíjení zájmu o psanou podobu jazyka, rozvíjení slovní zásoby, znát celé své jméno a adresu bydliště, být soběstačný – učit se zavázat klíčku

Čarovný týden

- přiblížení jarních zvyků a tradic – městská tradice „Rampušačka“, veselé prožití čarodějnického týdne

Vím, co jím, maminko, tatínku

- seznámení s potravinovou pyramidou, se správnými stravovacími návyky hravou formou, sázení bylinek, péče o políčka v ovocno-zeleninové zahradě

TÉMA: Když kytičky rozkvétají, maminky svůj svátek mají

předpokládaný rozsah 3 – 4 týdny

Poznávat jarní květiny a rostliny, jak je krásná rozkvetlá příroda, prohlubování citové vazby na maminku a rodinu, seznamovat s integrovanými složkami záchranného systému a jejich význam, zařazení dopravního týdne.

Maminky a jejich svátek

- vést děti k úctě k matce, společná příprava a realizace besídky pro maminky, výroba dárků a přáníček

Integrovaný záchranný systém

- prevence proti drogám, kouření a alkoholu, vést děti k opatrnosti při komunikaci s cizími lidmi, navozovat situace, práce integrovaných složek a jejich poznávání, besedy, exkurze
- poznávání dopravních prostředků, seznámení s některými značkami a jejich významem (jak se podle nich máme chovat), praktický nácvik bezpečného chování v dopravních i dalších situacích (požár, dopravní nehoda, úraz apod.). Exkurze, beseda s pracovníky policie a záchranné služby, dopravní hřiště

Hlavní cíle: naučit se vnímat změny v přírodě, střídání ročních období, pozorování probouzející se jarní přírody, zázrak narození, seznámit se se zvířaty u nás i z jiných koutů světa (exotická), upevňovat jarní tradice a zvyky, usnadnit dětem vstup do školy – příprava k zápisu do 1. tříd, školní zralost, pěstovat a udržovat lásku k matce, k rodině, prevence proti kouření a užívání drog, práce integrovaných složek a jejich poznávání, poznat dopravní prostředky, seznamovat se se zásadami bezpečnosti v dopravním provozu a jejich dodržováním (bezpečnost, předpisy)

Dílčí cíle:

- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytvářet schopnosti přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- osvojovat si některé dovednosti předcházející čtení a psaní, rozvíjet pozitiv. city ve vztahu k sobě, získávat sebevědomí /zápis do školy/, uvědomovat si vlastní identitu, vytvářet pozitivní vztah k intelektuálním činnostem a k učení
- položit základy k matematickým činnostem
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- chránit osobní soukromí a bezpečí ve vztazích s dospělými
- předcházet patologickým jevům – hlavně kouření, alkoholismu a drogové závislosti
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy k okolí
- vést k ochraně osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi a dospělými (bezpečnost při hrách venku, ohleduplnost, obezřetnost vůči neznámým lidem)

- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přizpůsobit se, spolupracovat, spolupodílet se, přináležet k tomuto společenství a řídit se jeho pravidly
- rozvoj ovládnutí pohybového aparátu a tělesné funkce
- rozvoj hudební aktivity a hudebních dovedností
- rozvoj respektu a přizpůsobivosti ve vztahu k druhému
- rozvoj kultivovaného projevu
- posilování radosti z objevovaného, probouzet zájem a zvědavost
- získávat schopnosti řídit své chování vůlí a ovlivňovat vlastní situace
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- upevňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj pohybových a manipulačních schopností
- osvojovat si věku přiměřené dovednosti
- rozvoj mluveného projevu dítěte-tvoření pojmů
- cvičit paměť, pozornost, představivost, fantazii
- učit se chránit bezpečí své i druhých
- osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a přijmout základní všeobecně uznávané hodnoty, společenské, morální a estetické
- rozvoj schopností vážit si života ve všech jeho formách
- umět klást otázky a hledat odpovědi na problémy
- vytvářet citové vztahy k rodině
- rozvoj sebevědomí – zdravé soutěžení
- třídit poznatky z okolního světa – práce s knihou a encyklopediemi

Okruhy činností:

- návštěva základní školy – 1. třída
- lokomoční pohybové činnosti - výlety, vycházky, pohybové hry, dovednosti s míčem, překážkové dráhy, jízda na koloběžkách, štafetové hry, cvičení s náčiním a na náradí, skákání gumy, podbíhání lana, skákání přes švihadlo, hokej, kuličky, kuželky a jiné pohybové aktivity
- estetické a tvůrčí aktivity - grafomotorické pracovní listy, modelování, stříhání, malování, kresba, navlékání, skládání papíru, mačkání, trhání, obkreslování, vybarvování, zapouštění barev, míchání barev, lepení, sestavování, práce s přírodním i odpadovým materiálem
- rytmizace a melodizace říkadel, instrumentální doprovod k písním, hra na tělo, uplatňování tanečních prvků, pohybové vyjádření hudby, poslech, skupinový i sólový zpěv, dechová cvičení, hudební hádanky, dynamika, výška a hloubka tónů atd.
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenování jejich vlastností, charakteristických znaků a funkcí
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- hry a praktické činnosti, uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce, práce na zahradě, úklid zahrady po zimě - pracovní činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy – artikulační cvičení, vyprávění, popis, dramatizace, práce s obrázky, pantomima, rozhovory, práce s knihami a encyklopediemi, prohlížení, antonyma, homonyma, synonyma, rýmování slov, tvoření vět
- jednoduché pracovní činnosti (zametání, zalévání, sázení, otírání listů, okopávání), pokusy a pozorování
- pracovní činnosti - sázíme, pěstujeme
- výlety do přírody
- příprava slavnosti ke Dni matek

- olympiáda MŠ
- spolupráce s integrovanými složkami – Policie, Hasičů (návštěva jejich akcí)
- pracovní činnosti – záhonek v MŠ, pěstitelské poznatky, jak co roste
- výroba Rampušačky
- projektový týden
- Interaktivní tabule – grafomotorika, programy k tématům, vyhledávání obrázků a informací k tématům na internetu
- tematické vycházky-zaměřené na dopravní výchovu

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- rozpoznat geometrické tvary
- zvládat jemnou motoriku
- zvládat jednoduché pracovní úkony
- sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
- utvořit jednoduchý rým
- poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
- porozumět slyšenému slovu a textu
- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité, hledat vzájemné souvislosti
- prožívat radost z poznání a zvládnutého
- porozumět, že změny jsou samozřejmé a přirozené
- osvojit si poznatky o okolním prostředí, které jsou pro dítě blízké, smysluplné a přínosné
- vliv počasí na přírodu a lidský organismus
- rozvinout pohybové a manipulační schopnosti
- osvojit si věku přiměřené dovednosti
- rozvíjet mluvený projev dítěte
- umět si zapamatovat, rozvíjet pozornost-představivost, fantazii
- chránit bezpečí své i druhých
- nebát se neznámého, mít zdravé sebevědomí, důvěru v sebe samo
- osvojení potřebných dovedností, návyků i postojů a přijmout základní všeobecně uznávané hodnoty-společenské, morální a estetické
- rozvíjet schopnost vážit si života ve všech jeho formách
- kladení otázek a hledání odpovědí na problémy
- druhy zvířat a jejich prostředí, jak o ně pečovat
- láska k rodině

TÉMATICKÝ BLOK: NÁDHERNÉ LÉTO V ZAHRÁDCE

SLUNCE HŘEJE, VODA LÁKÁ, ZAHRÁDKA JE ROZESMÁTÁ

TÉMA: Dnes máme svůj velký den, hrajeme si s úsměvem

předpokládaný rozsah 4 – 5 týdnů

Seznamovat se s letním obdobím, poznávat květiny na zahradě a hmyz, trénovat na olympiádu mateřských škol ve městě, připravovat děti na prázdniny, loučení s kamarády – školáky, upozorňovat děti na bezpečnost při hrách.

Máme radost z pohybu

- radostné prožívání příprav i oslavy MDD, navazovat citové vztahy ke svým kamarádům, chápat rovnost všech lidí (děti) na celém světě bez rozdílu pleti
- radostné prožívání všech pohybových aktivit – zdravotní cvičení, skákání, běhání, házení, tanec, pohybové hry s náčiním i bez, překážkové dráhy apod.

Naše planeta Země, vesmír

- poznávání planety Země, seznamování dětí s vesmírem, probouzení fantazie, jak se asi žije na jiné planetě

Hurá na prázdniny

- zakončení školního roku, rozloučení se školáky, rozhovory o blížících se prázdninách, povídání, kam se kdo chystá a na co se těší

TÉMA: Je tu léto jak má být, o prázdninách budem fit

předpokládaný rozsah 3 - 4 týdny

Zaměřovat se na pohybovou a tělesnou zdatnost dětí, podporovat jejich fyzickou i duševní pohodu, navazovat nová přátelství

Sluníčko nám krásně hřeje

- upevňování char. znaků léta, vést děti k ochraně před sluncem a bezpečným pobytem u vody v doprovodu dospělých, být obezřetní při styku s cizími lidmi

Pojďme si hrát na louku

- seznámení s letními sporty, procvičování tělesné zdatnosti, relaxační, odpočinkové a zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové, relaxační cvičení, otužování)
- vnímání a pozorování okolní přírody

Hlavní cíle: naučit znaky letního období, podporovat zdravý způsob života, dodržovat bezpečnost při letních aktivitách a prevence úrazů, chránit si soukromí, dětská přátelství, oslava dětských svátků, rozeznat kladné a záporné postavy, ochrana životního prostředí, poznatky o okolní přírodě, pohybové aktivity venku, vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, planetou Zemí, vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dílčí cíle:

- zlepšování fyzické kondice, otužování
- rozvoj duševní pohody, odolnosti vůči problémům, uvědomění si samo sebe
- rozvoj vyjadřovací schopnosti, slovní zásoby
- navázání zdravých vztahů a přátelství
- vytvářet klidné a pohodové prostředí, rozvíjet vkus a estetiku
- prohloubení poznatků o okolním světě, přírodě a potřebě ji chránit
- osvojovat si dovednosti k podpoře zdraví a bezpečnosti
- rozvíjení zájmu o rozvoj jazyka, ve všech formách (psaná, čtená, ...)
- vytváření základů pro práci s informacemi- knihy a obrazový materiál
- osvojování si relativní citovou samostatnost
- umět ochraňovat osobní soukromí a své bezpečí
- vytváření základních kulturních a společenských postojů
- rozvoj pocitu sounáležitosti s přírodou, planetou Zemí
- rozeznat dobro a zlo nejen v pohádkách, mít odpovědnost za své chování
- umět pojmenovat znaky ročního období
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozvoj tvořivosti

Okruhy činností:

- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho části
- pohybové aktivity venku na zahradě
- smyslové a psychomotorické hry
- zdravotně zaměřené činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí
- komentování zážitků a aktivit
- samostatný slovní projev na určité téma, užívání gest
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo, vyjadřovací schopnosti
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- polodenní a celodenní výlety do okolí (do přírody, návštěvy kulturních akcí, ...)
- příprava slavnosti pro předškoláky
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích a u vody
- pracovní činnosti – pěstování na záhonku
- Interaktivní tabule – grafomotorika, programy k tématům, vyhledávání obrázků a informací k tématům na internetu

Očekávané výstupy:

- zachovávat správné držení těla
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- vést rozhovor
- domluvit se slovy i gesty
- prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky
- prožívat a projevovat, co cítí, zachytit a vyjádřit své prožitky
- zachytit a vyjádřit své prožitky
- spolupracovat s ostatními
- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, mít povědomí o tom, jak se chránit
- mít povědomí, kde v případě potřeby hledat pomoc
- radostně a nenásilně ukončit školní rok, připravit děti na jinou mateřskou školu
- umět vyjmenovat znaky letního období, typické oblečení pro letní dny
- vnímat rozlišnost planety a uplatňovat princip chránit ji

Doplňkové aktivity mateřské školy – pro děti ze všech tříd

- dětský pěvecký sbor „Zahrádka“ pod vedením p. učitelky (1x týdně)
- logopedická péče
Dětem s narušenou komunikační schopností pravidelně poskytuje v MŠ logopedickou péči speciální pedagog SPC Rumburk. Učitelky v rámci své pedagogické práce napomáhají všem dětem preventivně v této oblasti formou jazykových chvil a prostřednictvím dechových a artikulačních cvičení, gymnastikou mluvidel, rozvíjením jemné a hrubé motoriky, grafomotorickým cvičením, smyslovým vnímáním a rozvíjením jednotlivých jazykových rovin. Závažné vady a poruchy konzultují s rodiči dětí a doporučují k návštěvě klinického logopeda. Pokud se u dětí vyskytují vzdělávací a výchovné problémy, jsou jejich rodiče po konzultaci s učitelkami nasměrováni k odbornému vyšetření, aby mohla být dítěti poskytována speciální péče.
- K obohacení pohybu dětí, zdravému růstu, zdraví a otužování přispívají každoročně pravidelné předplavecké výcviky pro nejstarší děti v bazénu Varnsdorf a je k tomu brán zřetel při organizaci během dne.
- Dle zájmu jsou děti rozvíjeny v kroužku angličtiny, který je nabízen za úplaty a probíhá v odpoledních hodinách pod vedením odborného externího lektora.

12. Evaluační systém

Cíl evaluace

Cílem evaluace je zhodnotit úroveň práce mateřské školy a získat podklady pro stanovení opatření ke zkvalitnění práce pedagogů, zdokonalení ŠVP a zlepšení výsledků vzdělávání.

Úrovně evaluace

Na úrovni školy:

- podmínky pro plnění ŠVP,
- hlavní záměr a dílčí cíle ŠVP,
- práce pedagogických pracovníků,
- ekonomické podmínky.

Na úrovni třídy:

- TVP, jeho soulad s ŠVP a charakterem třídy,
- integrovaný blok jako celek,
- hodnocení třídy,
- hodnocení jednotlivých dětí,
- sebehodnocení učitelky.

Pedagog je zároveň v rámci MŠ hodnocen:

- ředitelkou,
- jinými pedagogy.

Oblasti evaluace a hodnocení

ŠVP A JEHO SOULAD S RVP PV

Evaluační kritéria: soulad ŠVP PV „U nás v Zahrádce“ s RVP PV

soulad ŠVP PV „U nás v Zahrádce“ psaného s realizovaným

Techniky evaluace: rozbor zpracování ŠVP, pozorování a hospitace, konzultace, analýza třídních plánů, pedagogické rady, výsledky výchovy a vzdělávání dětí, dotazníky

Časový plán: průběžně, 1x ročně

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

TVP A JEHO SOULAD S ŠVP A CHARAKTEREM TŘÍDY

Evaluační kritéria: úroveň sestavení TVP vzhledem k charakteru třídy a postupnému osvojování poznatků a dovedností, vazba na předchozí evaluaci, plnění dílčích vzdělávacích cílů, úroveň plnění očekávaných výstupů, soulad s ŠVP

Techniky evaluace: rozbor zpracování TVP, hodnotící záznamy, kontroly a hospitace, rozbor záměrů učitelek, rozbor dosažené úrovně očekávaných výstupů, jednotlivých dětí

Časový plán: po ukončení tématu (cca 1x týdně)

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

Oblast: integrovaný blok jako celek

INTEGROVANÝ BLOK JAKO CELEK

Evaluační kritéria: soulad záměru témat se záměrem integrovaného bloku, dílčími vzdělávacími cíli a očekávanými výstupy, úroveň plnění očekávaných výstupů

Techniky evaluace: analýza plánů a příprav, rozbor pedagogických aktivit, vzájemná konzultace učitelek, porovnání úrovně plánovaných a dosažených očekávaných výstupů, hodnotící záznamy integrovaných bloků, pedagogické rady, rozbor dosažené úrovně očekávaných výstupů jednotlivých dětí - portfolia

Časový plán: po ukončení integrovaného bloku (cca 1x měsíčně)

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

DOPLŇKOVÉ PROGRAMY

Evaluační kritéria: hodnocení souladu s ŠVP MŠ, úroveň plnění záměrů, porovnání úrovně plánovaných a dosažených očekávaných výstupů jednotlivých dětí, reakce dětí, analýza pedagogického působení

Techniky evaluace: pozorování a kontroly, rozhovory s dětmi, rozbor dosažené úrovně očekávaných výstupů jednotlivých dětí

Časový plán: zpočátku v začátcích aktivity, později 2 x ročně

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

HODNOCENÍ A SEBEHODNOCENÍ PRÁCE PEDAGOGŮ

Evaluační kritéria: úroveň práce učitelek v návaznosti na závěry z předchozího hodnocení ředitelky, úroveň sebehodnocení, úroveň sebevzdělávání, úroveň přípravy na práci, promyšlenost cílů a postupů, úroveň spolupráce s ostatními zaměstnanci, rodiči

Techniky evaluace: pozorování a hospitace, rozhovory, rozbor pedagogických výsledků, pedagogické rady, dotazníky, sebehodnocení

Časový plán: 1x ročně, v případě potřeby častěji

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

INDIVIDUÁLNÍ ROZVOJ DĚTÍ

Evaluační kritéria: znalost individuálních vzdělávacích potřeb dětí a jejich respektování, úroveň pokroků jednotlivých dětí v rozvoji učení

Techniky evaluace: rozbor osobní dokumentace dítěte, pozorování, porovnávání a rozbor aktuálních výsledků vzdělávání s předchozími, portfolia jednotlivých dětí, individuální plány, rozhovory s dítětem, rodiči a odborníky

Časový plán: průběžně po celý rok

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

PODMÍNKY - VĚCNÉ, ŽIVOTOSPRAVA, PSYCHOSOCIÁLNÍ, ORGANIZACE PROVOZU, ŘÍZENÍ,

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Evaluační kritéria: úroveň podmínek školy jako celku i na jednotlivých pracovištích ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP MŠ

Techniky evaluace: pozorování a hospitace, pedagogické a provozní porady, rozhovory, dotazníky, záznamy kontrolní činnosti

Časový plán: průběžně

Odpovědnost: ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

SPOLUPRÁCE S RODINOU

Evaluační kritéria: úroveň komunikace s jednotlivými rodiči, reakce zaměstnanců na názory a připomínky rodičů, přínos plánu spolupráce pro rodiče

Techniky evaluace: rozhovory, rozbor reakcí rodičů, pedagogické a provozní rady, dotazníky

Časový plán: průběžně

Odpovědnost: ředitelka, učitelky, provozní zaměstnanci

EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Evaluační kritéria: úroveň čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu, z rozpočtu zřizovatele a z jiných zdrojů

Techniky evaluace: rozbor čerpání finančních prostředků z příslušných zdrojů, porady, konzultace

Časový plán: 1x měsíčně, 4x ročně

Odpovědnost: ředitelka, vedoucí stravování

VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Evaluační kritéria: Úroveň dosahování očekávaných výstupů, dílčích vzdělávacích cílů, plnění hlavních záměrů integrovaných bloků a cíle ŠVP MŠ. Úroveň respektování motto ŠVP MŠ.

Techniky evaluace: Hospitace, pedagogické porady, portfolia dětí, záznamy o dětech, konzultace s rodiči

Časový plán: průběžně

Odpovědnost: ředitelka, učitelky

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Evaluační kritéria: naplňování cílů ŠVP MŠ, kvalita podmínek vzdělávání, úroveň zpracování a realizace vzdělávacího obsahu ŠVP MŠ, práce pedagogů a dosažené výsledky vzdělávání

Techniky evaluace: záznamy z kontrol a hospitací, pedagogických a provozních porad, záznamy o dětech, dotazníky pro rodiče a zaměstnance MŠ, podněty a zprávy ČŠI a dalších kontrolních orgánů, zřizovatele, rodičů apod., rozbor personální dokumentace, rozbor hospodaření, dotazníky od rodičů

Časový plán: průběžně, hodnocení 1x ročně

Odpovědnost: ředitelka

Přílohy:

1. Environmentální výchova
2. Výchova ke zdraví
3. Skutečně zdravá škola

ředitelka
Hana Dojčánová
Mateřská škola Varnsdorf
Pražská 2812, PO
tel.: +420732377674

Tel: +420412371072, +420775440623 pavilony, www.mszahradkavdf.cz